

Pla Japó

del Govern de Catalunya

2 0 1 6 - 2 0 1 9

Pla Japó del Govern de Catalunya 2016-2019

Aprovat per Acord de Govern el 25 d'octubre de 2016

Coordinació

Anna Gallardo Contijoch, Direcció General de Relacions Exteriors

Iztok Potokar, Direcció General de Relacions Exteriors

Continguts

Direcció General de Relacions Exteriors i Grups de Treball del Comitè de Reforç Catalunya-Japó, coordinats per:

Catalonia Trade & Investment (Departament d'Empresa i Coneixement)

Agència Catalana de Turisme (Departament d'Empresa i Coneixement)

Secretaria per a Universitats i Recerca (Departament d'Empresa i Coneixement)

Institut Ramon Llull (Departament de Cultura)

© Generalitat de Catalunya

Departament d'Affers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència

Secretaria d'Affers Exteriors i de la Unió Europea

Edició: octubre 2016

Índex

1. Presentació	5
2. Introducció	8
3. Resum executiu	11
4. Àmbits	13
4.1 Empresa	14
Eix 1: Competitivitat, infraestructures i entorn empresarial	15
Eix 2: Relació amb les empreses japoneses establertes a Catalunya	16
Eix 3: Captació d'inversions en origen	18
Eix 4: Internacionalització de l'empresa catalana al Japó	19
Eix 5: Innovació	21
4.2 Turisme	22
Eix 1: Infraestructures	24
Eix 2: Seguretat	24
Eix 3: Promoció.....	25
4.3 Universitats-Recerca	27
Eix 1: Col·laboració científica i relacions institucionals	28
Eix 2: Mobilitat	29
Eix 3: Col·laboració universitària.....	30
4.4 Cultura	32
Eix 1: Ensenyament de llengua catalana al Japó	34
Eix 2: Traducció literària	34
Eix 3: Activitats artístiques i culturals	35
5. Glossari d'acrònims	38

1. Presentació

Tenir la vista posada més enllà de les nostres fronteres és un dels pilars essencials en la construcció del futur de Catalunya. En aquest sentit, la consolidació de les relacions amb països i regions d'Àsia-Pacífic té un paper central fora del context euromediterrani. Ja són diverses les dècades durant les quals Catalunya ha treballat per deixar la seva empremta en la zona amb l'objectiu d'esdevenir una referència i una porta d'entrada a Europa, principalment des dels punts de vista econòmic, turístic, acadèmic i cultural.

Tot i que els primers contactes entre Catalunya i el Japó es remunten al segle XVII, quan la missió de l'ambaixador japonès Hasekura Tsunenaga va passar per Barcelona i va visitar el monestir de Montserrat l'any 1615, no va ser fins als anys setanta del segle passat quan les relacions entre ambdós països van desplegar-se en tota la seva plenitud, amb l'aterratge d'importants inversions econòmiques. És a partir d'aquest impuls comercial que neixen els llaços institucionals que s'han estès als altres àmbits de cooperació i que, a partir de l'any 2009, es recullen en el marc del Pla Japó, garantint la coordinació del conjunt d'iniciatives i actuacions del Govern.

Aquesta rellevància del país nipó, a més a més, queda palesa en l'actual Pla estratègic d'acció exterior i de relacions amb la Unió Europea 2015-2018, dins del qual el Japó figura com un dels països prioritaris per al Govern de Catalunya. Hem dedicat sempre un especial esforç a mantenir els contactes institucionals al més alt nivell i ens refermem en el nostre compromís de mantenir i aprofundir les bones relacions. Els viatges que van dur-hi els anteriors presidents en són un bon exemple, així com també ho són les gairebé tres dècades des que es va obrir a Tòquio, l'any 1988, l'oficina sectorial centrada en la internacionalització de

les nostres empreses al Japó i en el servei a la inversió japonesa a Catalunya, avui delegació d'ACCIÓ. Aproximadament una tercera part de les empreses espanyoles exportadores al Japó avui en dia són catalanes –prop de mil empreses–, al temps que Catalunya acull el 80% de les empreses japoneses implantades a l'Estat espanyol. Com va expressar l'actual president de la Generalitat, Carles Puigdemont, en el recent acte del 25è aniversari de la implantació d'una de les multinacionals japoneses a Barcelona, “Catalunya està oberta als negocis i al món”, i en aquest context, “la relació amb el Japó és una prioritat per al nostre país”.

Els llaços històrics i la importància estratègica que han empès el Govern a situar el Japó en el mapa de països prioritaris seguiran tenint protagonisme també en el nou Pla Japó 2016 – 2019, que a la vegada ha de contribuir a complir dos objectius bàsics: continuar consolidant el paper protagonista del Japó per a Catalunya i impulsar la presència i el prestigi de Catalunya al Japó. Després de posar la primera pedra amb el primer Pla Japó 2009-2011, que al mateix temps va ser la primera experiència del Pla del Govern adreçat a un país i que ha servit de model per a altres països, i havent consolidat el funcionament del Comitè de Reforç Catalunya-Japó amb el segon Pla Japó 2012-2015, avui presentem el tercer Pla, que es basa en l'acumulació de l'experiència i la voluntat de donar continuïtat i alhora aprofundir les relacions entre ambdós països. El fet que es tracti ja de la tercera edició demostra que hem pogut establir un marc sòlid i estable en el temps que garanteix el desplegament efectiu de les accions engegades.

En el capítol dels agraïments és de destacar que no seria possible elaborar el Pla Japó sense la dedicació

de diversos departaments del Govern de Catalunya i d'altres administracions públiques catalanes, així com també d'organismes, institucions i entitats catalanes i japoneses. A totes aquestes institucions voldria, doncs, agrair el seu suport i la participació activa per aconseguir que aquest Pla esdevingui un element dinamitzador i cohesiu de les relacions entre Catalunya i el Japó, amb una menció especial al Consolat General del Japó a Barcelona per la seva implicació proactiva des dels inicis del Pla Japó l'any 2009.

Per concloure, vull expressar la meva convicció que el treball conjunt seguirà sent la millor manera per garantir que el camí marcat fins ara entre Catalunya i el Japó continuï desplegant nous i més profunds vincles de col·laboració entre els nostres països.

Raül Romeva i Rueda

Conseller d'Affers Exteriors, Relacions Institucionals i
Transparència

2. Introducció

El naixement de la tercera edició del Pla Japó posa en relleu la bona salut del conjunt de relacions entre Catalunya i el Japó i plasma la voluntat del Govern de Catalunya de seguir aprofundint els llaços que històricament s'han mantingut amb el país nipó. Aquest compromís es va fer palès ja a partir del primer Pla Japó, amb què es van voler estructurar els vincles entre ambdós països a través d'una eina que possibilités la creació de lligams on es trobin, per una banda, administracions públiques i institucions catalanes que tinguin un interès específic en el país, i per l'altra, entitats o empreses japoneses a Catalunya.

El Pla Japó del Govern de Catalunya és fruit dels treballs del Comitè de Reforç Catalunya – Japó, constituït l'any 2009 a partir de la visita oficial al Japó del president de la Generalitat, José Montilla, com a mecanisme de seguiment i coordinació permanent de les relacions de Catalunya amb el Japó. La coordinació del Comitè, que es reuneix anualment en sessions plenàries i que està format per quatre grups sectorials que es reuneixen de manera permanent – el Grup Empresa, el Grup Turisme, el Grup Universitats-Recerca i el Grup Cultura –, és responsabilitat de la Secretaria d'Afers Exteriors i de la Unió Europea.

L'estructura del Comitè de Reforç Catalunya – Japó, que es va activar amb el primer Pla Japó 2009-2011, ens va permetre no només donar-li continuïtat amb el segon Pla Japó 2012-2015, sinó que també ens ha permès replicar el model en les relacions amb un altre país, el Marroc, amb l'elaboració del corresponent Pla Marroc 2014-2017.

La feina duta a terme pel Comitè de Reforç Catalunya – Japó sens dubte ha estat molt profitosa. De fet, el balanç de les primeres dues edicions del Pla Japó, i a

la vista de l'estat d'execució de les accions dels grups, és francament positiu. De les 35 accions en el primer Pla Japó vam passar a 43 accions planificades en el segon, i hem arribat a 46 accions en l'actual Pla Japó. Tot i que segueix havent-hi accions continuïstes des del primer Pla, moltes ja han estat descartades perquè han assolit els objectius previstos; a la vegada, però, n'hi ha d'altres noves, projectades i elaborades a través dels grups de treball del Comitè. En especial, cal destacar la major presència d'accions transversals coordinades entre diversos grups del Comitè.

En el terreny dels grups sectorials i des de la perspectiva del Grup d'Empresa, cal destacar la seva atenció contínua a l'empresa japonesa a Catalunya (que ara a més compta amb la figura de *Japan Desk* com a punt de referència), la coordinació entre institucions i administracions, i la seva empenta envers la internacionalització de l'empresa catalana al país nipó. Des del Grup de Turisme se segueix treballant per donar una atenció especialitzada al turisme japonès, atenent a les seves característiques úniques. El Grup Universitats-Recerca ha fet un avenç significatiu amb la participació en el projecte estratègic de cooperació bilateral i innovació entre la UE i el Japó, anomenat JEUISTE, que representa una valuosa plataforma per a altres activitats. Aquest Grup treballa també, en coordinació amb altres grups, en la connexió entre el món universitari i el món empresarial a través de projectes públic-privats concrets. I pel que fa al Grup Cultura, a més de donar suport a les activitats artístiques i culturals japoneses a Catalunya, cal destacar el seu esforç per consolidar els estudis de llengua i cultura catalanes que s'imparteixen en quatre universitats japoneses.

El nou Pla introdueix també alguns elements innovadors en relació amb els anteriors, com ara l'elaboració d'indicadors per a cadascuna de les accions del Pla i l'establiment dels canals de difusió que s'utilitzaran a l'hora de divulgar els resultats. Amb aquest objectiu s'ha creat també el logotip del Pla Japó, a fi de donar-li més visibilitat.

Per acabar, vull agrair la participació del Consolat General del Japó a Barcelona, que des dels inicis del primer Pla i en tot moment hi ha col·laborat d'una

manera molt constructiva. L'exemple més recent d'aquesta implicació és la inclusió d'un apartat en la seva pàgina web dedicat exclusivament al Pla Japó, la qual cosa sens dubte farà més presents i visibles les múltiples relacions existents entre Catalunya i el Japó. Així doncs, el nostre agraïment més sincer a tots els còsols generals i membres de l'equip del Consolat General que hi han participat al llarg d'aquests anys.

Jordi Solé i Ferrando

Secretari d'Afers Exteriors i de la Unió Europea

3. Resum executiu

Pla Japó 2016 - 2019

Àmbits	Eixos	Accions
Economia-Empresa	Eix 1: Competitivitat, Infraestructures i entorn empresarial	Acció 1: Millora de l'entorn administratiu i del clima de negoci
		Acció 2: Impuls d'actuacions per convertir Catalunya en un dels principals hubs portuaris d'Europa i el Mediterrani per al mercat japonès
		Acció 3: Captació de noves rutes aèries que connectin el Japó i Catalunya
		Acció 4: Identificació i anàlisi dels socis de referència
	Eix 2: Relació amb les empreses japoneses establertes a Catalunya	Acció 5: Atenció personalitzada a les empreses – Japan Desk
		Acció 6: Oferta d'informació específica i de referència a l'empresa per a la presa de decisions
		Acció 7: Organització d'actes i seminaris des d'una perspectiva japonesa
		Acció 8: Promoció de la imatge de l'empresa japonesa a Catalunya
		Acció 9: Suport a la nova organització: Círculo Empresarial Japón España
	Eix 3: Captació d'inversió en origen	Acció 10: Promoció de Catalunya
		Acció 11: Atenció personalitzada a les empreses per a projectes d'inversió
		Acció 12: Anàlisi de la cadena de valor i la seva multilocalització; noves perspectives d'inversió
	Eix 4: Internacionalització de l'empresa catalana al Japó	Acció 13: <i>Cool Japan</i>
		Acció 14: Promoció de la internacionalització de l'empresa catalana al Japó
		Acció 15: Oferta d'ús de la plataforma empresarial
		Acció 16: Gestió, organització i coordinació de diferents tipologies de missions
		Acció 17: Contractació pública internacional
		Acció 18: Desenvolupament d'un marc de treball amb la EU-Japan Center for Industrial Cooperation
	Eix 5: Innovació	Acció 19: Mapatge del sistema d'innovació
		Acció 20: Participació conjunta d'entitats i empreses del Japó i de Catalunya en projectes europeus i en convocatòries del Govern del Japó
Turisme	Eix 1: Infraestructures	Acció 21: Elaboració d'un pla de formació específic per a l'atenció del turisme japonès
		Acció 22: Incorporació de la versió japonesa als webs turístics oficials
		Acció 23: Explotació de la base de dades de guies i intèrprets japonesos de Casa Àsia
	Eix 2: Seguretat	Acció 24: Especial protecció en casos de grans esdeveniments i concentracions turístiques singulars
		Acció 25: Accions de formació dels agents receptors de grups japonesos
	Eix 3: Promoció	Acció 26: Incrementar l'acció promocional al Japó (<i>workshops</i> , presentacions)
		Acció 27: Establiment d'un acord de col·laboració turística Catalunya-Japó per a accions promocionals creuades
		Acció 28: Incorporació de personalitats japoneses i catalanes als missatges promocionals
		Acció 29: Foment del coneixement de les gastronomies catalana i japonesa
Universitats - Recerca	Eix 1: Col·laboració científica i relacions institucionals	Acció 30: Foment de les relacions científiques i institucionals entre Catalunya i el Japó
		Acció 31: Foment de la transferència del coneixement entre la indústria japonesa i el sistema RDI català
		Acció 32: Col·laboració en RDI Catalunya-Japó
	Eix 2: Mobilitat	Acció 33: Promoció de la mobilitat d'estudiants i personal investigador en ambdós sentits
		Acció 34: Simplificació de la tramitació administrativa d'estudis i de permisos de treball del personal investigador
	Eix 3: Col·laboració universitària	Acció 35: Promoció al Japó de màsters internacionals d'excel·lència Catalans
		Acció 36: Detecció d'estudiants en les matèries de cultura i llengua japoneses
Acció 37: Impuls de la col·laboració en educació superior a través de partenariats públic-privats		
Acció 38: Consolidació de la docència de llengua i cultura catalanes en universitats japoneses		
Cultura	Eix 1: Ensenyament de llengua catalana al Japó	Acció 39: Promoció de la celebració d'activitats culturals a les universitats japoneses amb estudis catalans
		Acció 40: Seguiment de les traduccions de literatura japonesa publicades per les editorials catalanes
	Eix 2: Traducció literària	Acció 41: Organització d'un seminari de traducció poètica català-japonès-català
		Acció 42: Elaboració d'un recull d'activitats artístiques i culturals del Japó a Catalunya
	Eix 3: Activitats artístiques i culturals	Acció 43: Promoure l'intercanvi i la col·laboració entre artesans catalans i japonesos
		Acció 44: Suport als esdeveniments de cultura japonesa a Catalunya (Saló del Manga i B-Anime)
		Acció 45: Promoció d'activitats artístiques i culturals japoneses a Catalunya
		Acció 46: Promoció d'activitats artístiques i culturals catalanes al Japó

4. Àmbits

4.1 Empresa

Durant més de 40 anys, Catalunya ha comptat amb una alta aflluència d'empreses japoneses, i el Japó també ha estat i continua sent un mercat destacat per a les exportacions d'empreses catalanes. El Grup es marca continuar treballant en aquests eixos per millorar la competitivitat, les infraestructures i l'entorn empresarial.

Balanç de les accions realitzades

Durant el darrer període s'ha treballat activament en la resolució de diferents problemàtiques de l'entorn empresarial centrat en el canvi normatiu de visats per tal d'oferir suport a la comunitat japonesa establerta a Catalunya.

S'ha donat una atenció personalitzada a les diferents empreses des de les diferents administracions i agents i s'ha participat en diferents esdeveniments centrats en les empreses japoneses amb alta presència institucional, i en activitats adreçades a elles.

Proactivament, s'han visitat la majoria d'empreses de capital japonès per conèixer i entendre les seves necessitats.

Conjuntament, s'ha treballat des de Tòquio i Barcelona per materialitzar 27 projectes d'inversió a Catalunya i per realitzar diferents missions, i s'ha ofert suport a la internacionalització de l'empresa catalana amb la signatura de més de 145 contractes i posant a la seva disposició la plataforma empresarial.

Dins d'aquest nou període, el Grup es vol adaptar al nou entorn competitiu per així poder continuar treballant

en la relació amb les empreses japoneses establertes a Catalunya i generar noves sinergies, potenciar Catalunya entre les diferents administracions japoneses amb la finalitat de captar noves inversions d'empreses no presents encara i reinversions de les empreses japoneses ja establertes al nostre país.

També es potenciarà l'eix estratègic de la internacionalització de l'empresa catalana al país nipó a través dels diferents agents i amb suport de l'oficina d'ACCIÓ a Tòquio, amb la introducció d'accions més específiques. Així mateix, i sota el model empresarial català, amb alt potencial sobre la tecnologia i les noves tendències de mercat, es treballarà sobre un nou eix d'innovació amb el suport del Grup Universitats per tal de fomentar les col·laboracions i participacions en diferents programes estratègics.

Funcionament del Grup de Treball

El Grup Empresa per a aquest Pla 2016-2019 estarà format pel Consolat General del Japó a Barcelona, les associacions empresarials Suiyokai i Círculo Empresarial Japón España (CEJE), els representants de JETRO i Casa Àsia, la Cambra de Comerç de Barcelona (CCB), l'Ajuntament de Barcelona, Prodeca, el Port de Barcelona, Aeroports de Catalunya i ACCIÓ. Per tal de ser un grup representatiu de tot l'entorn empresarial japonès i establir sinergies amb la resta de grups que conformen el Pla, ACCIÓ n'assumeix la coordinació amb l'objectiu de facilitar les relacions entre el Japó i Catalunya des d'un punt de vista econòmic.

Eixos i accions

Eix 1: Competitivitat, infraestructures i entorn empresarial

Acció 1

Millora de l'entorn administratiu i del clima de negoci

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ), Ajuntament de Barcelona

Resum

Millora dels processos administratius per fer fàcil l'adaptació de les empreses a Catalunya i per respondre als canvis de l'economia aportant el punt de vista empresarial davant l'administració competent amb l'objectiu de facilitar les diferents tramitacions vigents.

Assumir el compromís de la coordinació entre les diferents administracions per donar una resposta àgil a l'empresa a través de la finestreta única.

Indicadors

Nombre de consultes resoltes i expedients que han rebut assessorament.

Difusió

No en requereix, llevat que s'aconsegueixi alguna fita destacada per part de l'Administració catalana que serveixi com a cas d'èxit.

Acció 2

Impuls d'actuacions per convertir Catalunya en un dels principals hubs portuaris d'Europa i el Mediterrani per al mercat japonès

Calendari

2016-2019

Responsable

Port de Barcelona, Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ)

Resum

Impuls dels ports de Catalunya perquè esdevinguin un punt de referència en l'activitat logística i comercial per a les empreses japoneses, com a via d'entrada als mercats mediterranis i europeus i com a sòlida base de connexió amb Sud-amèrica.

Indicadors

Nombre d'actuacions realitzades.

Difusió

Mitjans de comunicació i conferències.

Acció 3

Captació de noves rutes aèries que connectin el Japó i Catalunya

Calendari

2016-2019

Responsable

CDRA – Aeroports de Catalunya

Resum

En un entorn global com l'actual és important aconseguir que l'Aeroport del Prat esdevingui un veritable hub internacional de connectivitat. Per aquest motiu, és necessari aconseguir noves connexions aèries clau per a la millora de la competitivitat i per a un posicionament estratègic de Catalunya quant a l'atracció de noves inversions. L'objectiu és aconseguir un vol directe entre el Japó i Catalunya.

Indicadors

Nombre de projectes treballats amb companyies aèries relacionades amb el Japó i nombre de rutes directes establertes entre els dos països.

Difusió

Mitjans de comunicació i conferències.

Acció 4

Identificació i anàlisi dels socis de referència

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ), Suiyokai, CEJE

Resum

Establir sinergies amb les entitats públiques i privades destacades per les relacions amb la comunitat empresarial japonesa i per les empreses catalanes amb interessos al Japó. D'aquesta manera podran conèixer els principals serveis que ofereix Catalunya.

Indicadors

Mapatge dels socis i de la cadena de valor.

Difusió

Web del Consolat General del Japó i acte de presentació.

Eix 2: Relació amb les empreses japoneses establertes a Catalunya

Acció 5

Atenció personalitzada a les empreses – *Japan Desk*

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ)

Resum

Oferta d'un servei personalitzat a cada empresa japonesa, incloent-hi l'assessorament i l'acompanyament en les diferents fases dels projectes d'inversió. Seguiment permanent de l'evolució empresarial que es derivi dels

canvis econòmics que es produeixen de manera local o global. Dins de la unitat de Catalonia Trade & Investment – ACCIÓ s'estableix una persona de contacte específic com a Japan Desk.

El servei es durà a terme en coordinació i amb el suport de l'oficina de Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ) al Japó.

Indicadors

Nombre de reunions amb empreses japoneses, nombre de delegacions ateses, nombre de projectes d'inversió gestionats i nombre d'inversions materialitzades.

Difusió

Web del Consolat General del Japó

Acció 6

Oferta d'informació específica i de referència a l'empresa per a la presa de decisions

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ), Casa Àsia, Ajuntament de Barcelona

Resum

Respondre a les necessitats de les empreses facilitant-los informació específica per a la realització de projectes, ja sigui des d'una òptica d'aterratge inicial o per al futur creixement dels seus projectes a Catalunya, a través dels principals serveis de suport.

Presentació de manera proactiva d'oportunitats de negoci i potencials sectors d'inversió a Catalunya, factors de competitivitat, noves regulacions, incentius disponibles per a cada projecte i capacitats tecnològiques.

Indicadors

Nombre d'actuacions informatives realitzades per empreses japoneses.

Difusió

Newsletters, correus, jornades.

Acció 7

Organització d'actes i seminaris des d'una perspectiva japonesa

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ), Casa Àsia, Consolat General del Japó, Suiyokai, CEJE

Resum

Oferta de seminaris informatius i accions formatives adreçades a les empreses sobre els seus principals temes d'interès, com ara les principals capacitats tecnològiques de Catalunya, les noves normes que afecten el marc normatiu, les principals línies d'incentius o activitats de treball en xarxa entre les empreses, l'Administració pública i les principals organitzacions de referència dins l'economia catalana.

Indicadors

Nombre de seminaris, jornades i actes.

Difusió

Newsletters, correus, jornades, notificació a mitjans de comunicació

Acció 8

Promoció de la imatge de l'empresa japonesa a Catalunya

Calendari

2016-2019

Responsable

Suiyokai, CEJE, Casa Àsia, CCB, Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ), Ajuntament de Barcelona

Resum

Difondre la imatge de la cultura empresarial japonesa en l'entorn català com a instrument per al posicionament estratègic de la comunitat.

Es tracta d'un recurs per impulsar la col·laboració entre empresa i administració per tal de promocionar la presència empresarial japonesa a Catalunya i, d'aquesta manera, crear noves sinergies i donar més rellevància i visibilitat a les inversions realitzades i als casos d'èxit.

Indicadors

Nombre d'impactes en la premsa, utilització de la nova imatge del Pla Catalunya Japó, participació en les activitats promocionals del Japó a Catalunya, informació sobre els casos d'èxit d'empreses japoneses a Catalunya.

Difusió

Newsletters, correus, jornades, notificació a mitjans de comunicació, web internacional catalonia.com.

Acció 9

Suport a la nova organització: Círculo Empresarial Japón España

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ), Ajuntament de Barcelona, Consolat General del Japó, Casa Àsia, CEJE

Resum

Shachokai, com a organització aglutinadora de tots els directius no japonesos que treballen per a empreses japoneses, ha fet un pas endavant en la creació de la nova organització Círculo Empresarial Japón España (CEJE) per tal de refermar l'eix vertebrador entre les empreses japoneses i les diferents institucions públiques i socials. Així doncs, en aquest període serà d'especial rellevància el suport a les seves activitats, l'establiment de sinergies i el creixement de la nova organització.

Indicadors

Participació en actes i suport de la nova organització

Difusió

Newsletters, correus, jornades, notificació a mitjans de comunicació

Eix 3: Captació d'inversions en origen

Acció 10

Promoció de Catalunya

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ)

Resum

Posicionar Catalunya com a punt de referència mundial per a la captació d'inversió japonesa. Des de l'oficina de Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ) al Japó es realitzaran accions de promoció destinades a la sensibilització d'aquest mercat.

Tot això, mitjançant diferents activitats com ara la participació en fires d'interès sectorial, l'organització de jornades i seminaris sobre una temàtica específica i l'establiment d'una bona xarxa d'interlocutors (*stakeholders*) que permeti multiplicar l'efecte de la difusió.

Desenvolupament d'un programa específic de visites proactives a les empreses (presentes o no a Catalunya) per presentar les oportunitats d'inversió que ofereix al nostre país, l'ampliació de l'activitat o el creixement en la cadena de valor existent que podria representar la inversió.

Indicadors

Nombre d'impactes realitzats.

Difusió

Difusió als mitjans de comunicació del país, *newsletters*, correus, jornades, notificació a mitjans de comunicació

Acció 11

Atenció personalitzada a les empreses per a projectes d'inversió

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ)

Resum

Respondre de manera específica i personalitzada a les necessitats de cada projecte d'inversió mitjançant el conjunt de serveis i programes a disposició de l'oficina de Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ) a Tòquio, des d'una fase primerenca, com pot ser l'elaboració de documentació específica per a aquest mercat (en japonès), fins a l'anàlisi de viabilitat del projecte.

Val a destacar que Catalunya disposa d'un excel·lent teixit industrial que pot significar una bona xarxa de proveïdors d'alt valor afegit, i que representa una bona oportunitat per créixer en l'àmbit tecnològic.

Indicadors

Nombre de nous projectes d'inversió.

Difusió

Web del Consolat General del Japó i mitjans de comunicació per difondre la inversió si l'empresa hi està d'acord.

Acció 12

Anàlisi de la cadena de valor i la seva multilocalització; noves perspectives d'inversió

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ)

Resum

Analitzar les tendències d'inversió d'origen japonès i parar especial atenció a les noves tipologies d'inversió, resultat de la multilocalització de parts de la cadena de valor. Aquesta anàlisi permetrà donar resposta a necessitats futures i potenciar Catalunya com a destinació de les inversions (M&A, JV, partenariats tecnològics, manufactura avançada...).

Indicadors

Mapatge de les inversions.

Difusió

Web del Consolat General del Japó i canals interns d'ACCIÓ.

Acció 13

Cool Japan

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ)

Resum

Al 2010, el Ministeri d'Economia, Comerç i Indústria del Govern japonès va crear l'Oficina de Promoció de les Indústries Creatives per promocionar aquestes indústries sota el concepte "paraigua" de *Cool Japan*. El Govern japonès considera la indústria cultural una de les cinc àrees potencials de creixement per al país en el futur. Oferir Catalunya com a territori on desenvolupar alguna de les actuacions d'aquest programa esdevé una oportunitat per generar nous lligams amb el Japó.

Indicadors

Nombre d'impactes realitzats.

Difusió

Web del Consolat General del Japó i canals interns d'ACCIÓ.

Eix 4: Internacionalització de l'empresa catalana al Japó

Acció 14

Promoció de la internacionalització de l'empresa catalana al Japó

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ), Prodeca, CCB

Resum

Fomentar i transmetre el coneixement geogràfic japonès al teixit empresarial català a través de l'organització de jornades, taules rodones, seminaris... per tal d'identificar les oportunitats de negoci en aquest mercat i entre els sectors amb més potencial.

Proporcionar tot l'assessorament necessari tant des de l'equip de l'oficina de Tòquio com des dels consultors de Catalunya, com ara assessorament inicial perquè l'empresa pugui obtenir tota la informació destacada.

Treballar en la definició de les oportunitats de negoci per a cada empresa.

Treballar en la definició de cada projecte individual i el grau d'assoliment. Fer el seguiment i l'acompanyament de totes les empreses catalanes amb interessos comercials al Japó amb qui s'han materialitzat projectes.

Indicadors

Nombre d'actuacions realitzades, nombre d'empreses contactades, nombre de projectes realitzats.

Difusió

Newsletters, correus, jornades, notificació a mitjans de comunicació.

Acció 15

Oferta d'ús de la plataforma empresarial

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ), JETRO

Resum

Amb l'objectiu de facilitar el procés d'implantació al país s'ofereix a les empreses la cessió d'espai físic i el suport de l'equip de l'oficina de Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ) al Japó per tal de facilitar-los l'adaptació des del primer dia amb la màxima eficiència i el mínim cost possible. Això afavorirà que guanyin competitivitat en un mercat tan exigent com el japonès.

Indicadors

Nombre d'empreses que fan ús de la plataforma

Difusió

A través d'ACCIÓ, per als projectes que hi encaixin.

Acció 16

Gestió, organització i coordinació de diferents tipologies de missions

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ), CCB

Resum

Realització de diferents tipus de missions per impulsar les relacions entre Catalunya i el Japó. Cal distingir les tipologies següents:

- Institucionals. Propostes realitzades tant pel Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència com pel Departament d'Empresa i Coneixement, coordinades i supervisades per ACCIÓ.
- Estratègiques. Organitzades proactivament des de Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ) i enfocades a diferents àmbits sectorials de caire tecnològic o a algun punt específic de la cadena de valor.
- Cambres de comerç i entitats. Coordinació de les diferents tipologies de missions proposades per les cambres de comerç o les entitats professionals, patrocinades per ACCIÓ i realitzades per ACCIÓ o per un altre proveïdor.

Indicadors

Nombre de missions realitzades.

Difusió

Newsletters, correus, jornades, notificació a mitjans de comunicació.

Acció 17

Contractació pública internacional

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ)

Resum

Potenciar la internacionalització de les empreses catalanes al Japó mitjançant projectes de contractació pública internacional que els facilitin instruments i coneixement per accedir a licitacions d'organismes multilaterals.

Indicadors

Nombre d'empreses a què s'ha ofert suport dins aquesta tipologia de projectes.

Difusió

Newsletters, correus, jornades, notificació a mitjans de comunicació.

Acció 18

Desenvolupament d'un marc de treball amb la EU-Japan Center for Industrial Cooperation

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ), AGAUR (coordinador Grup Universitats), Casa Àsia

Resum

Desenvolupar un programa de treball entre ACCIÓ i la EU-Japan Center for Industrial Cooperation juntament amb la resta d'organismes per facilitar les relacions entre els dos països.

Participació en el programa EU Green Gateway to Japan. L'objectiu és proporcionar assistència a les empreses europees (en aquest cas, catalanes) per accedir al mercat japonès. El programa organitzarà missions comercials per a empreses de la UE que comercien i inverteixen en tecnologies verdes referents en els sectors següents: energia, medi ambient, dispositius mèdics, construcció eficient, components ferroviaris, peces i serveis. Incorporació de la Xarxa EEN (Enterprise Europe Network) per a la realització de totes aquestes activitats, igual com l'oficina de Catalonia Trade & Investment davant la Comissió Europea i l'oficina del Japó.

Indicadors

Aconseguir l'aprovació d'aquest projecte i desenvolupar les activitats associades.

Difusió

Newsletters, correus, jornades, notificació a mitjans de comunicació.

Eix 5: Innovació

Acció 19

Mapatge del sistema d'innovació

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ)

Resum

Desenvolupar un programa de treball per a l'oficina de Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ) al Japó que analitzi el sistema d'innovació i detecti les possibilitats de col·laboració a través d'activitats com la presentació del

programa d'innovació internacional al país, detecció de les principals empreses tractores, introducció a l'ecosistema de la innovació, detecció dels sectors i nínxols de mercat que ofereixen oportunitats d'importació, etc. També crear una xarxa de contactes públics i privats per consolidar aquest entorn de treball.

Indicadors

Assolir el desenvolupament del programa.

Difusió

Web del Consolat General del Japó.

Acció 20

Participació conjunta d'entitats i empreses del Japó i de Catalunya en projectes europeus i en convocatòries del Govern del Japó

Calendari

2016-2019

Responsable

Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ), AGAUR (coordinador Grup Universitats)

Resum

En coordinació amb el Grup Universitat-Recerca es fomentarà la participació en els diferents programes europeus en recerca, desenvolupament i innovació per reforçar les relacions entre els dos països. Oferir a les empreses i entitats la disponibilitat de l'oficina de Catalonia Trade & Investment (ACCIÓ) a Brussel·les per al seguiment, l'assessorament i l'acompanyament davant la Comissió Europea.

Indicadors

Nombre de projectes a què s'ha donat suport; nombre de participacions en projectes europeus.

Difusió

Newsletters, correus, jornades, notificació a mitjans de comunicació.

4.2 Turisme

El Japó és un mercat prioritari, atès que és el primer mercat asiàtic en nombre de turistes que visita Catalunya: més de 263.000 turistes l'any 2015, segons l'Observatori d'Empresa i Ocupació i a partir de les dades de Frontur de Turespaña i l'INE.

El nou Govern japonès va aprovar un programa d'estímul de l'economia molt ambiciós per tractar de superar l'estancament i deflació que perjudica l'economia del país des de fa anys, que segons els seus càlculs permetrà incrementar el PIB japonès en un 2%. La devaluació de la moneda és una de les conseqüències i, de moment, l'efecte més immediat per al turisme japonès és l'encariment del seu viatge al nostre país.

Així mateix, des del 2013 el Japó s'ha anat recuperant de la crisi econòmica i també del terrible tsunami i la posterior fuga radioactiva que va patir el nord-est del país el març de 2011.

Atenent a la importància d'aquest mercat prioritari per a Catalunya, l'Agència Catalana de Turisme (ACT) va esdevenir nou membre de la JATA (Japan Association of Travel Agents) el 19 de juliol de 2013, com a primer pas per aconseguir més incidència en el sector turístic japonès i conèixer de primera mà les tendències del mercat.

Balanç de les accions realitzades

Després de gairebé sis anys de la posada en marxa del primer Pla Japó del Govern, el Grup de Treball Turisme en fa una valoració positiva.

Quan fem balanç d'aquests sis anys, destaquem en primer lloc la consolidació del Grup de Treball de

Turisme, que es reuneix de forma regular. Són ja vuit les reunions de treball que han facilitat una millor i major coordinació entre els diversos agents implicats, i aquesta regularitat ha donat els seus fruits.

Una de les iniciatives resultants ha estat l'organització de cinc edicions del Curs de cultura i protocol japonès (febrer 2012, juny 2012, juliol 2012, febrer 2013, novembre 2015, aquesta darrera edició dins el Congrés de Turisme Asiàtic), organitzat pel Consolat General del Japó a Barcelona i Casa Àsia, amb la col·laboració de Turisme de Barcelona i l'Agència Catalana de Turisme, i adreçat als principals grups receptors (hotels, agències de viatges, guies i informadors turístics i comerços). En total hi han assistit 359 persones.

En relació amb la qüestió de l'atenció al turisme japonès, també es va engegar una prova pilot (juny de 2012) amb tres estudiants provinents del Japó a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) que, durant dues setmanes i de forma voluntària, van atendre turisme japonès a les Oficines de Turisme que la Direcció General de Turisme de la Generalitat té a l'Aeroport de Barcelona, i a l'Hotel Condés de Barcelona, amb una important afluença de turisme japonès. Aquestes pràctiques incloïen una formació prèvia específica orientada al sector turístic i impartida per la Direcció General de Turisme. Aquesta acció va ser impulsada pel Grup Turisme i pel Grup Universitats-Recerca del Comitè Catalunya-Japó, amb l'objectiu d'oferir una atenció personalitzada al nombrós turisme japonès que visita Catalunya cada any, molt interessat en els aspectes culturals del país.

Altres fites aconseguides són la traducció del mapa de recursos turístics en llengua japonesa, disponible a partir del març de 2013, i l'atenció al turisme japonès en

situacions de risc de furt i robatoris, davant les quals presenten una especial vulnerabilitat per una diversitat de factors culturals específics que els són característics. Així, s'han elaborat formularis de denúncia del Cos de Mossos d'Esquadra específics en llengua japonesa, i s'ha millorat l'atenció al turisme japonès en els moments més crítics que solen envoltar aquestes situacions; ara poden efectuar les denúncies tant a l'interior dels establiments hotelers com en els cotxes patrulla. També ha millorat la coordinació de les agències receptores del mercat japonès amb el Cos de Mossos d'Esquadra, que és informat de cada esdeveniment on hi ha prevista una afluència rellevant de visitants japonesos, amb la finalitat d'incrementar les dotacions policials per garantir la seva seguretat. En aquest sentit cal destacar que el nombre total de delictes i faltes patits pel conjunt de ciutadans japonesos s'ha anat reduint en els últims anys: 1.035 el 2010, 1.062 el 2011, 1.017 el 2012, 907 el 2013, 715 el 2014 i 634 el 2015.

Una altra acció regular a destacar en promoció turística inversa (de Japó a Catalunya) és l'enviament de material informatiu en japonès des del Consolat General del Japó a les oficines de Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a l'acció promocional al Japó amb l'objectiu de promoure l'increment de vols envers Catalunya i Barcelona, val a destacar que entre 2013 i 2015 s'han organitzat 4 tallers, 2 fires i 2 formacions en línia.

Malgrat tot, cal continuar treballant per mantenir i incrementar l'arribada de turisme japonès. Sense cap dubte, alguns dels reptes més importants són la recuperació de les connexions aèries directes amb l'aeroport del Prat, la posada en funcionament de la

versió japonesa dels portals web de Catalunya i Barcelona, i la millora del marge d'actuació en seguretat que concedeix la Carta municipal de Barcelona.

Funcionament del Grup de Treball

La coordinació del Grup l'exerceix l'Agència Catalana de Turisme (Departament d'Empresa i Coneixement del Govern de la Generalitat). En són membres estables la Direcció General de Turisme del Govern, l'Ajuntament de Barcelona, Turisme de Barcelona, la Cambra de Comerç de Barcelona, Casa Àsia i el Gremi d'Hotels de Barcelona, per part catalana; el Consolat General del Japó a Barcelona, el Japan Travel Bureau (JTB), Miki Travel Agency i Kuoni Travel, per part japonesa; i el Departament de Territori i Sostenibilitat, aquest darrer integrat el 2015. Durant el període del Segon Pla Japó 2012-15, el Grup ha mantingut 4 reunions (juliol 2012, març 2013, maig 2014 i maig 2015).

Eixos i accions

Eix 1: Infraestructures

Acció 21

Elaboració d'un pla de formació específic per a l'atenció del turisme japonès

Calendari

2016-2019

Responsable

Consolat General del Japó a Barcelona

Resum

Organització conjunta amb el Govern de la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona i Casa Àsia de seminaris periòdics de formació adreçats a agents i professionals del sector turístic i comerç al detall amb l'objectiu de dotar-los de millors eines per atendre el turisme japonès.

Indicadors

Nombre d'accions formatives i assistents.

Difusió

A través de butlletins i xarxes socials.

Acció 22

Incorporació de la versió japonesa als webs turístics oficials

Calendari

2019

Responsable

ACT i Turisme de Barcelona

Resum

Implementar la versió japonesa dels nous portals web catalunya.com i barcelonaturisme.com, responent a la sensibilitat i a les necessitats del mercat japonès, així com

iniciar una campanya de comunicació sobre el nou portal que possibiliti un increment de visitants japonesos.

Indicadors

Nombre de visites.

Difusió

A través de butlletins i xarxes socials.

Acció 23

Explotació de la base de dades de guies i intèrprets japonesos de Casa Àsia

Calendari

2016-2019

Responsable

Casa Àsia

Resum

Elaborar i potenciar l'ús conjunt d'una base de dades del col·lectiu japonès resident a Catalunya que pugui servir de borsa de treball per atendre les necessitats del sector turístic en serveis de traducció i interpretació, de guia o de suport en esdeveniments especials.

Indicadors

Nombre de guies i intèrprets.

Difusió

A través de butlletins i xarxes socials.

Eix 2: Seguretat

Acció 24

Especial protecció en casos de grans esdeveniments i concentracions turístiques singulars

Calendari

2016-2019

Responsable

Cos de Mossos d'Esquadra

Resum

Increment de la dotació de seguretat en els principals punts d'interès turístic freqüentats pel turisme japonès. Detecció conjunta entre el Govern de la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona i Casa Àsia dels principals esdeveniments als quals cal donar una atenció específica.

Indicadors

Dades estadístiques relatives a furts patits per ciutadans japonesos que tenen la condició de turista.

Difusió

A través de butlletins i xarxes socials.

Eix 3: Promoció

Acció 25

Accions de formació dels agents receptors de grups japonesos

Calendari

2016-2019

Responsable

ACT i Turisme de Barcelona

Resum

Incrementar el coneixement del territori i de la seva oferta per part dels receptors de grups japonesos, per tal de millorar la diversitat en la composició dels programes que els ofereixen. Organització d'una missió d'agències receptores japoneses que visiti Catalunya perquè es familiaritzi amb el territori.

Indicadors

Nombre d'accions realitzades.

Difusió

A través de butlletins i xarxes socials.

Acció 26

Incrementar l'acció promocional al Japó (*workshops*, presentacions)

Calendari

2016-2019

Responsable

ACT i Turisme de Barcelona

Resum

Acció promocional coordinada per al llançament d'un missatge de suport a operadors i companyies aèries per tal que incrementin la programació envers Catalunya i Barcelona.

Indicadors

Nombre d'accions realitzades.

Difusió

A través de butlletins i xarxes socials.

Acció 27

Establiment d'un acord de col·laboració turística Catalunya-Japó per a accions promocionals creuades

Calendari

2016-2019

Responsable

ACT i Turisme de Barcelona

Resum

Acord entre les autoritats turístiques del Japó i les de Catalunya que concreti les accions de promoció del Japó a Catalunya i de Catalunya al Japó, amb el suport recíproc dels organismes de promoció d'ambdues destinacions. Reunions amb l'Oficina Nacional de Turisme Japonès (JNTO en anglès).

Indicadors

Nombre d'accions realitzades.

Difusió

A través de butlletins i xarxes socials.

Acció 28

Incorporació de personalitats japoneses i catalanes als missatges promocionals

Calendari

2016-2019

Responsable

ACT i Turisme de Barcelona

Resum

Incorporar a les accions promocionals personalitats reconegudes del Japó vinculades amb Catalunya, i de personalitats catalanes i espanyoles vinculades amb el Japó i la seva cultura.

Indicadors

Nombre de personalitats implicades.

Difusió

A través de butlletins i xarxes socials.

Acció 29

Foment del coneixement de les gastronomies catalana i japonesa

Calendari

2016-2019

Responsable

ACT

Resum

Promoure un diàleg entre la gastronomia catalana i la japonesa mitjançant actuacions creuades tant a Catalunya com al Japó.

Indicadors

Nombre d'accions realitzades.

Difusió

A través de butlletins i xarxes socials.

4.3 Universitats-Recerca

El Pla Catalunya-Japó en l'àmbit d'universitats i recerca proporciona un marc de relacions institucionals que ha permès potenciar la cooperació internacional amb un dels països del món que més inverteix en educació i recerca (4% del PIB) i un dels socis prioritaris de la Unió Europea en àmbits punters per a Catalunya (tecnologies de la informació i la comunicació, energia i enginyeria).

Balanç de les accions realitzades

En el marc d'aquest Grup de Treball s'han realitzat activitats de promoció conjunta a Catalunya amb el Consolat General del Japó a Barcelona, Casa Àsia i l'Associació d'Amics del Japó, per a la mobilitat d'estudiants i personal investigador, i s'han detectat oportunitats per aconseguir finançament per a projectes de recerca col·laboratius entre entitats catalanes i japoneses a través de programes japonesos i de convocatòries del programa marc de recerca i innovació de la UE. La transversalitat del Grup ha permès també avançar en la cerca de sinergies i complementarietats entre els seus membres.

El Pla ha proporcionat l'entrada a participar activament en un projecte estratègic de cooperació bilateral en recerca i innovació entre la UE i Japó, anomenat JEUISTE i finançat per la Comissió Europea, que proporciona una plataforma de contactes i fons per realitzar activitats específiques, com ara la participació en o l'organització de jornades, seminaris i tallers adreçats a aquest àmbit.

El nombre de reunions del grup de treball celebrades durant els anys 2012-2015 ha estat de sis, més vuit d'específiques per concretar les accions i la posada en

marxa de les activitats relacionades amb diversos actors (CEJE, Ajuntament de Barcelona, Barcelona Centre Universitari i Fira de Barcelona). Com a fruit d'aquest treball s'han creat dues bases de dades i disset documents que han estat posats a disposició dels actors interessats a col·laborar amb el Japó en l'àmbit de treball del Grup.

En aquest Pla es proposa la continuïtat de línies que estan donant fruits i que per la seva naturalesa són continuïstes. S'elimina la proposta d'elaboració d'un estudi sobre indicadors de qualitat en la internacionalització, atès que resulta inviable, i s'afegeix una nova línia d'actuació per fomentar la transferència del coneixement indústria-universitat. Es pretén millorar l'impacte dels resultats de la recerca i potenciar la visibilitat de la responsabilitat social de les empreses japoneses a Catalunya i la seva implicació amb l'ecosistema català, en col·laboració amb els altres grups de treball.

Funcionament del Grup de Treball

El Grup Universitats-Recerca es compon de manera estable per representants del Govern de la Generalitat (Secretaria d'Universitats i Recerca – SUR, Direcció General d'Universitats, Direcció General de Recerca, Consell Interuniversitari de Catalunya – CIC, Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca – AGAUR, i ACCIÓ), del Consolat General de Japó a Barcelona, de Casa Àsia i de l'Associació Amics del Japó.

La coordinació del Grup l'exerceix la Secretaria d'Universitats i Recerca (Departament d'Empresa i Coneixement).

Eixos i accions

Eix 1: Col·laboració científica i relacions institucionals

Acció 30

Foment de les relacions científiques i institucionals entre Catalunya i el Japó

Calendari

2016-2019

Responsable

SUR / AGAUR

Resum

Impulsar la col·laboració científica i institucional a través d'una sèrie d'activitats: l'anàlisi del sistema català i japonès de recerca i innovació; promoció de sinergies entre les polítiques i programes d'RDI de Catalunya i el Japó; monitoratge de col·laboracions bilaterals (detectar les entitats i el personal de recerca i innovació que participen en projectes, xarxes, programes, etc. amb el Japó i actualitzar periòdicament la base de dades); promoció d'activitats de cooperació bilateral i de projecció d'entitats catalanes al Japó, etc.

Indicadors

Nombre d'activitats específiques; nombre de reunions i contactes realitzats; base de dades.

Difusió

Web del Pla Japó Generalitat de Catalunya; web AGAUR; correu massiu informatiu RDI Catalunya-Japó; altres (Twitter, web del Consolat General del Japó; butlletí Gesrec, RecerCat, etc.).

Acció 31

Foment de la transferència del coneixement entre la indústria japonesa i el sistema RDI català

Calendari

2016-2019

Responsable

SUR / AGAUR / ACCIÓ / Casa Àsia

Resum

Potenciar el coneixement i la col·laboració bilateral entre empreses japoneses amb seu a Catalunya i entitats del sistema de recerca i innovació de Catalunya sobre la base d'àrees temàtiques d'interès comú. Donar a conèixer la capacitat de l'estructura d'RDI de Catalunya a les 190 empreses japoneses ubicades en territori català per trobar els punts d'interès comú i potenciar la creació de vincles de col·laboració en projectes i iniciatives de recerca i innovació. Aquesta actuació pretén obrir oportunitats per a les empreses establertes a Catalunya, fomentar la transferència de coneixement indústria-universitat i millorar l'impacte dels resultats de la recerca a través dels doctorats industrials, entre d'altres. Es fomentarà la responsabilitat social competitiva de les empreses japoneses a Catalunya i la seva implicació en l'ecosistema català. Aquesta acció es realitzarà en col·laboració amb altres grups de treball.

Indicadors

Nombre d'activitats realitzades; nombre de reunions i contactes realitzats.

Difusió

Web del Pla Japó Generalitat de Catalunya; web AGAUR; altres (Twitter, web del Consolat General del Japó a Barcelona; butlletí Gesrec, RecerCat, etc.).

Acció 32

Col·laboració en RDI Catalunya-Japó

Calendari

2016-2019

Responsable

AGAUR

Resum

Fomentar la participació conjunta d'entitats catalanes i japoneses en projectes i iniciatives de recerca i innovació; detectar i divulgar programes i convocatòries de finançament en RDI, amb un èmfasi especial en els programes de la Unió Europea (sobretot Horizon 2020); identificar i promoure la participació d'entitats catalanes en programes d'RDI del Japó; organitzar activitats de col·laboració, de divulgació i d'ús de resultats en RDI; promoure l'intercanvi de bones pràctiques; realitzar activitats de treball en xarxa entre entitats japoneses i catalanes.

Es crearan sinergies amb les activitats derivades del projecte BILAT JEUISTE (Bilateral Coordination for the enhancement and development of S&T Partnerships), on participa l'AGAUR, finançat per la UE. Aquest projecte coordinat per l'EU-Japan Centre for Industrial Cooperation amb entitats de diferents països europeus i del Japó, té per objecte potenciar la col·laboració bilateral en RDI entre el Japó i Europa. Aquest projecte servirà com a plataforma per realitzar activitats específiques i potenciar els contactes entre Catalunya i el Japó.

Indicadors

Nombre d'activitats realitzades; nombre de reunions i contactes realitzats.

Difusió

Web del Pla Japó Generalitat de Catalunya; web de l'AGAUR; altres (Twitter, web del Consolat General del Japó; butlletí Gesrec, RecerCat, etc.).

Eix 2: Mobilitat

Acció 33

Promoció de la mobilitat d'estudiants i personal investigador en ambdós sentits

Calendari

2016-2019

Responsable

AGAUR, Consolat General del Japó, Casa Àsia, Associació d'Amics del Japó.

Resum

Promoure la mobilitat d'investigadors i estudiants, en ambdós sentits, donant visibilitat als instruments d'ajuts de mobilitat i d'atracció del talent de la Generalitat de Catalunya, el Ministeri d'Economia i Competitivitat del Govern espanyol o de la Unió Europea (accions Marie S. Curie), entre d'altres.

Informar sobre les oportunitats que ofereixen els programes de beques al Japó, com són els del Ministeri d'Educació, Cultura, Esports, Ciència i Tecnologia del Govern japonès, la Japan Science Foundation, la JASSO (Japan Student Services Organization), la JSPS (Japan Society for the Promotion of Science) o d'altres d'interès adreçats a oferir oportunitats d'intercanvi entre entitats japoneses i estudiants/investigadors catalans.

Indicadors

Nombre d'activitats realitzades d'assistents.

Difusió

Web del Pla Japó Generalitat de Catalunya; web de l'AGAUR; Twitter, web del Consolat general del Japó a Barcelona; butlletí Gesrec, RecerCat.

Acció 34

Simplificació de la tramitació administrativa d'estudis i de permisos de treball del personal investigador

Calendari

2016-2019

Responsable

SUR, CIC (SARU) / AGAUR / Consolat General del Japó

Resum

Difondre els serveis de la xarxa europea EURAXESS, del punt de contacte a Catalunya Euraxess Catalonia, de suport a la mobilitat del personal investigador, i facilitar informació i suport en l'agilització de tràmits administratius relacionats amb nous visats i el reagrupament familiar o a la mobilitat dins la UE.

Promoure el coneixement del Servei d'Acompanyament al Reconeixement Universitari (SARU), promogut per la Generalitat de Catalunya, per informar, assessorar i acompanyar les persones en el procés de reconeixement de títols emesos per universitats estrangeres.

Indicadors

Nombre de consultes i actuacions de difusió.

Difusió

Web del Pla Japó Generalitat de Catalunya; web de l'AGAUR; Twitter, web del Consolat General del Japó a Barcelona; butlletí Euraxess.

Eix 3: Col·laboració universitària

Acció 35

Promoció al Japó de màsters internacionals d'excel·lència catalans

Calendari

2016-2019

Responsable

SUR, CIC

Resum

S'engegarà properament una campanya de promoció dels màsters internacionals d'excel·lència catalans amb la col·laboració d'entitats japoneses amb l'objectiu d'incrementar la presència d'estudiants japonesos de màster a Catalunya.

Indicadors

Nombre d'estudiants japonesos de màster durant el període de vigència del Pla.

Difusió

Es promocionarà el web studyincatalonia.com, on es detalla l'oferta de màsters internacionals, i es difondrà a través del Consolat General del Japó.

Acció 36

Detecció d'estudiants en les matèries de cultura i llengua japoneses

Calendari

2016-2019

Responsable

SUR, CIC

Resum

Fer un seguiment dels cursos de llengua japonesa impartits a les universitats catalanes (UAB, UPF i UOC) amb l'objectiu de disposar d'una base de dades completa i actualitzada. Alhora, fer un seguiment dels estudiants catalans que estan matriculats en cursos de llengua japonesa en aquestes mateixes universitats i d'estudis d'escoles oficials d'idiomes, en coordinació amb altres grups del Pla Japó.

Es proposa també realitzar seguiment de la xarxes Alumni del grau d'estudis en Àsia Oriental. L'objectiu és facilitar oportunitats de mobilitat o pràctiques formatives per a estudiants a Catalunya de les matèries de cultura i llengua japoneses. Dins aquesta acció es promourà la difusió, el coneixement i la utilitat de les oficines universitàries de gestió d'ofertes laborals (Treball Campus i similars) entre els estudiants japonesos i de llengua japonesa.

Indicadors

Base de dades d'estudiants; nombre d'accions de difusió.

Difusió

Web del Pla Japó Catalunya; web del Consolat General del Japó; informació subministrada pels contactes de les oficines de gestió de pràctiques laborals de les universitats.

Acció 37

Impuls de la col·laboració en educació superior a través de partenariats públic-privats

Calendari

2016-2019

Responsable

Direcció General d'Universitats, CIC, AGAUR

Resum

Promoure la col·laboració entre entitats i institucions públiques i privades en projectes conjunts d'educació superior que impliquin la internacionalització de les

universitats i centres d'educació superior catalans, ja sigui dissenyant programes conjunts per acollir estudiants del Japó a les universitats catalanes, en especial als estudis de màster, com també afavorint la realització d'estudis al Japó per part d'estudiants catalans.

Estudiar la possibilitat d'atreure seus d'universitats japoneses a Catalunya.

Indicadors

Increment del nombre de convenis i programes conjunts entre entitats i universitats catalanes i japoneses.

Difusió

Web del Pla Japó Generalitat de Catalunya; web SUR; Twitter @coneixement; @universitats; notes de premsa conjuntes amb el Consolat General del Japó.

4.4 Cultura

En la història recent, la relació institucional i econòmica entre Catalunya i el Japó va adquirir una rellevància especial a partir dels anys setanta del segle XX i, des d'aleshores, els intercanvis entre ambdues cultures s'han fet més intensos.

Tant el Japó com Catalunya tenen identitats que arrelen de manera molt marcada en la seva llengua i en els seus valors i manifestacions culturals. L'admiració que el Japó sent per l'obra de genis catalans com Antoni Gaudí o Salvador Dalí és corresposta per l'especial sensibilitat amb què a Catalunya s'han acollit el cinema, la literatura, l'arquitectura i la gastronomia japoneses. Una mostra d'aquest interès mutu és la traducció d'escriptors japonesos al català i, a escala més reduïda, la traducció de les obres d'escriptors catalans al japonès.

Aquest intercanvi, que no deixa de ser força asimètric per la gran potència creativa japonesa i per la gran difusió internacional de la seva cultura, també es reflecteix en la programació a Barcelona de pel·lícules de cineastes japonesos, cursos d'ensenyament de l'idioma i exposicions d'artistes i arquitectes japonesos, així com en l'èxit fulgurant del còmic japonès (manga) i de les sèries d'animació (anime). Aquestes obres i activitats culturals poden ser produïdes i exhibides a través dels circuits comercials; altres vegades, la seva producció rep el suport de les institucions públiques i són difoses a través dels seus propis canals (museus, festivals i fires, sobretot). Pel que fa a la situació al Japó, s'estan consolidant els cursos de llengua i cultura catalanes en quatre universitats japoneses i cada vegada és més freqüent que artistes i artesans catalans exposin les seves obres en centres i museus de les principals ciutats del país nipó.

Vist el clar interès que aquestes dues cultures tenen per conèixer-se mútuament, cal seguir treballant per aprofundir els llaços i intercanvis artístics i culturals entre tots dos països.

En el decurs dels darrers anys, el Grup Cultura del Pla Japó ha demostrat ser un instrument útil, sobretot com a lloc de trobada de les institucions i organitzacions que impulsen activitats culturals japoneses a Catalunya, i també com a altaveu de les activitats de llengua i cultura catalanes al Japó, que tenen una incidència social menor. Tanmateix, el Grup té marge de millora en diversos aspectes, i el tercer Pla és una bona ocasió per donar forma a aquesta millora.

Balanç de les accions realitzades

Pel que fa a les accions de l'anterior Pla 2012-2015, l'acció 36 ("Docència de llengua i cultura catalanes en universitats japoneses"), gestionada per l'Àrea de Llengua i Universitats de l'Institut Ramon Llull (IRL), s'ha desenvolupat de manera gairebé completa: al 2012 només s'ensenyava català a la Universitat Hosei de Tòquio (just havia començat aquell any), tot i que les converses estaven obertes amb altres tres universitats per introduir-hi estudis catalans. A finals de 2015 ja s'imparteix docència de llengua i cultura catalanes a tres universitats més, a part de Hosei: a la Universitat d'Estudis Estrangers de Tòquio (TUFS), a la Universitat d'Osaka, i a la Universitat Prefectural d'Aichi. Se segueix en contacte amb la Universitat de Kyoto per estudiar la viabilitat d'introduir-hi docència de llengua i cultura catalanes. L'acció es manté, però ara l'objectiu és consolidar l'ensenyament de català (més que no pas introduir el català en més universitats) i complementar-lo amb activitats culturals.

També es manté l'acció 38, que té per objecte propiciar un intercanvi de poetes catalans i japonesos en el marc del seminari de traducció poètica que se celebra cada estiu a Farrera de Pallars, organitzat per la Institució de les Lletres Catalanes (ILC). L'objectiu és replicar l'acció a la inversa, en col·laboració amb algun organisme o institució cultural japonesa, al Japó.

Altres accions que es mantenen són: les que tenen a veure amb la preparació d'un catàleg d'esdeveniments culturals japonesos a Catalunya per part de Casa Àsia (acció 39); el suport a les fires dedicades al manga i a l'anime per part de l'Institut Català de les Empreses Culturals – ICEC (acció 41); i la invitació a programadors japonesos a fires i festivals catalans per promoure la contractació d'espectacles de grups i companyies catalanes, sobretot per part de l'ICEC (acció 43).

L'acció 37, de l'Eix 2 (“Traducció”), que preveia convidar editors japonesos a la missió d'editors internacionals que organitza cada any l'Institut Ramon Llull (per promoure les traduccions d'obres catalanes al japonès), no ha estat implementada per manca de mitjans, tot i que no es descarta reprendre-la més endavant, quan les condicions siguin les adients.

També queda descartada l'acció 42, ja que ha estat traspasada al Grup de Treball Turisme del Pla Japó, centrada a potenciar el coneixement de la gastronomia catalana al Japó i el de la gastronomia japonesa a Catalunya.

En el tercer Pla Japó es canvien lleugerament els eixos, i s'introdueixen algunes accions noves: en l'Eix 2 “Traducció literària”, es tindran en compte a partir d'ara les traduccions del japonès al català (a través de les

subvencions de la Japan Foundation i de la Institució de les Lletres Catalanes), i se'n farà un recompte que s'anirà actualitzant per obtenir una visió de conjunt de l'intercanvi entre les literatures catalana i japonesa.

En l'Eix 3, “Activitats artístiques i culturals”, s'inclou una nova acció de promoció de l'intercanvi en l'àmbit de l'artesanía i el disseny, liderada pel Centre d'Artesanía Catalunya del CCAM (Consorti de Comerç, Artesanía i Moda, del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat).

Funcionament del Grup de Treball

Durant els quatre anys de vigència del segon Pla Japó (2012-2015), el Grup Cultura s'ha reunit en tres ocasions: cap sessió el 2012, una el 2013, una el 2014 i una altra el 2015.

La coordinació del Grup recau en l'Institut Ramon Llull, i els membres estables del Grup han estat fins ara el Consolat General del Japó a Barcelona, la Casa Àsia, l'ICEC i la Institució de les Lletres Catalanes – ILC (dos organismes del Departament de Cultura de la Generalitat). El 2014 s'hi va incorporar l'Institut de Cultura de Barcelona de l'Ajuntament de Barcelona (ICUB), i el 2015 s'hi han afegit la Japan Foundation i el responsable de Relacions Internacionals del Departament de Cultura (Generalitat de Catalunya).

El gener de 2014 es van replantejar alguns aspectes del funcionament del Grup (nous membres -Ajuntament de Barcelona- i col·laboradors - Centre Català de Kansai), la programació de més reunions bilaterals entre els membres, la concreció dels objectius de cada acció i l'assignació de responsabilitats per cada acció, entre d'altres.

Eixos i accions

Eix 1: Ensenyament de llengua catalana al Japó

Acció 38

Consolidació de la docència de llengua i cultura catalanes en universitats japoneses

Calendari

2016-2019

Responsable

Institut Ramon Llull

Resum

Al 2015 hi ha quatre universitats japoneses on s'imparteixen estudis de llengua i cultura catalanes: Hosei i TUFS (a Tòquio), Osaka i Prefectural d'Aichi. A diferència del que va fer-se en el segon Pla Japó (2012-2015), en què l'objectiu era créixer (es va passar d'una a quatre universitats que impartissin els estudis), en el tercer Pla (2016-2019) l'objectiu és consolidar aquests estudis, tot prenent mesures per millorar les condicions de l'ensenyament (per exemple, fomentant l'intercanvi d'estudiants i professors amb les universitats catalanes).

Indicadors

Nombre d'estudiants de català a les universitats japoneses.

Difusió

Pàgina web i comptes de Facebook i Twitter de l'IRL.

Acció 39

Promoció de la celebració d'activitats culturals a les universitats japoneses amb estudis catalans

Calendari

2016-2019

Responsable

Institut Ramon Llull

Resum

Per tal de complementar i reforçar la docència d'estudis catalans a les universitats de Hosei i TUFS (a Tòquio), Osaka i Prefectural d'Aichi, es considera adient introduir-hi la celebració d'activitats de cultura catalana.

Indicadors

Nombre d'activitats que es duguin a terme.

Difusió

Pàgina web i comptes de Facebook i Twitter de l'IRL.

Eix 2: Traducció literària

Acció 40

Seguiment de les traduccions de literatura japonesa publicades per les editorials catalanes

Calendari

2016-2019

Responsable

UAB i ILC

Resum

En els darrers anys s'han publicat títols rellevants de literatura japonesa, tant d'autors clàssics com contemporanis. Es tindran en compte les traduccions al català i també al castellà (mentre siguin fetes per editorials domiciliades a Catalunya). Aquestes publicacions d'autors japonesos poden optar als ajuts a la traducció que atorguen la Japan Foundation i la Institució de les Lletres Catalanes. Actualment hi ha a Catalunya uns quants traductors del japonès al català-castellà amb experiència, a diferència del que passa en la direcció contrària (del català al japonès), en què hi ha una greu manca de traductors professionals.

Indicadors

Nombre de títols de literatura japonesa traduïts al català i castellà. Nombre d'editorials involucrades.

Difusió

Pàgina web i comptes de Facebook i Twitter de la UAB i la ILC. Pàgina web del Pla Japó, tant la del Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència de la Generalitat de Catalunya com la del Consolat General del Japó a Barcelona. Pàgina web i comptes de Facebook i Twitter de l'IRL.

Acció 41

Organització d'un seminari de traducció poètica català-japonès-català

Calendari

2016-2019

Responsable

La ILC i una institució cultural o acadèmica japonesa.

Resum

La ILC organitza cada any el Seminari de Traducció Poètica a Farrera de Pallars (Pallars Sobirà), on es posa en contacte a un o dos autors d'una llengua concreta amb els seus potencials traductors al català. Es tractaria de triar alguns poetes del Japó que es convidaran a assistir a aquest seminari per tal que entrin en contacte amb traductors catalans, amb qui podran comentar les dificultats tècniques de la seva obra. A l'any següent, es faria el viatge invers: alguns poetes catalans anirien al Japó, on serien acollits per una institució cultural o acadèmica del país.

Indicadors

Realitzar l'acció.

Difusió

D'aquest seminari se'n publica un llibre que recull l'experiència, en forma d'antologia poètica, dels autors i autores convidats.

Eix 3: Activitats artístiques i culturals

Acció 42

Elaboració d'un recull d'activitats artístiques i culturals del Japó a Catalunya

Calendari

2016-2019

Responsable

Casa Àsia

Resum

Per tal de posar en relleu l'interès que ha suscitat la cultura japonesa en la societat catalana, es prepararà un recull exhaustiu de les accions culturals que des de l'any 2000 s'han realitzat a Catalunya per donar a conèixer la cultura del Japó. Es posarà èmfasi en el suport institucional que les diferents administracions catalanes han donat a l'organització d'aquestes activitats.

Indicadors

Realització del recull.

Difusió

Pàgina web i comptes de Facebook i Twitter de Casa Àsia. Pàgina web del Pla Japó, tant la del Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència de la Generalitat de Catalunya com la del Consolat General del Japó a Barcelona. Pàgina web i comptes de Facebook i Twitter de l'IRL.

Acció 43

Promoure l'intercanvi i la col·laboració entre artesans catalans i japonesos

Calendari

2016-2019

Responsable

Centre d'Artesania Catalunya – CCAM

Resum

Aquesta acció té per objecte promoure les relacions entre Catalunya i el Japó en l'àmbit de l'artesanía i el disseny i estarà liderada pel Centre d'Artesanía Catalunya del CCAM. El Centre comptarà amb la col·laboració d'altres actors rellevants d'aquest sector, com l'associació Hasekura Program, l'Associació Art i Artesanía del Foment de les Arts i del Disseny (A-FAD) i la Federació d'Associacions d'Artesans d'Ofici de Catalunya (FAAOC).

Indicadors

Nombre d'intercanvis realitzats. Nombre d'artesans involucrats.

Difusió

Pàgina web i comptes de Facebook i Twitter del Centre d'Artesanía Catalunya. Pàgina web del Pla Japó, tant la del Departament d'Afers de la Generalitat de Catalunya com la del Consolat General del Japó a Barcelona. Pàgina web i comptes de Facebook i Twitter de l'IRL.

Acció 44

Suport als esdeveniments de cultura japonesa a Catalunya (Saló del Manga i B-Anime)

Calendari

2016-2019

Responsable

ICEC

Resum

Potenciar la participació d'artistes i d'experts catalans en taules rodones, tallers i altres activitats dels salons o festivals anuals de cultura japonesa (com el Saló del Manga i B-Anime). Precisament, la primera edició del Festival d'Anime de Barcelona (B-Anime) s'ha celebrat l'octubre del 2015. El seu objectiu és donar visibilitat a

estrenes d'anime inèdites a Barcelona, produccions que sovint han estat premiades en festivals d'arreu del món. A banda de les empreses promotores i del MACBA, el B-Anime rep el suport de bona part dels membres del Grup Cultura: diverses institucions culturals catalanes (com l'ICEC i l'ICUB), el Consolat del Japó a Barcelona, la Japan Foundation de Madrid i Casa Àsia, entre d'altres.

Indicadors

Nombre d'activitats que han rebut suport. Nombre d'artistes i experts catalans en activitats de cultura japonesa (sobretot relacionades amb el manga i l'anime).

Difusió

Pàgina web i comptes de Facebook i Twitter de l'ICEC.

Acció 45

Promoció d'activitats artístiques i culturals japoneses a Catalunya

Calendari

2016-2019

Responsable

Casa Àsia

Resum

Fomentar les actuacions de creadors i artistes japonesos a Catalunya, en les seves diferents disciplines (arts visuals, arts escèniques, música, arquitectura, etc.). Acció liderada per Casa Àsia, amb la col·laboració de la Japan Foundation, de Madrid.

Indicadors

Nombre d'activitats de creadors i artistes japonesos.
Nombre de creadors involucrats.

Difusió

Pàgina web de Casa Àsia.

Acció 46

Promoció d'activitats artístiques i culturals catalanes al Japó

Calendari

2016-2019

Responsable

ICUB (Ajuntament de Barcelona)

Resum

Promoció d'actuacions de creadors i artistes catalans al Japó, en diverses disciplines (arts visuals, arts escèniques, música, arquitectura, etc.). Acció liderada per l'ICUB, amb la col·laboració de l'IRL. Paral·lelament, es poden portar programadors catalans als festivals japonesos més rellevants, per tal d'incentivar la contractació de grups i d'espectacles locals.

Indicadors

Nombre d'activitats d'artistes catalans al Japó. Nombre d'artistes involucrats.

Difusió

Pàgina web i compte Twitter de l'ICUB i de l'IRL.

5. Glossari d'acrònims

A-FAD:	Associació Art i Artesania del Foment de les Arts i del Disseny
ACCIÓ:	Agència per la Competitivitat de l'Empresa de la Generalitat de Catalunya
ACT:	Agència Catalana de Turisme
AGAUR:	Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca
B-Anime:	Festival d'Anime de Barcelona
CCAM:	Consorci de Comerç, Artesania i Moda
CCB:	Cambra de Comerç de Barcelona
CDRA:	Comitè de Desenvolupament de Rutes Aèries de Barcelona
CEJE:	Círculo Empresarial Japón España
CIC:	Consell Interuniversitari de Catalunya
EEN:	Enterprise Europe Network
FFAOC:	Federació d'Associacions d'Artesans d'Ofici de Catalunya
ICEC:	Institut Català de les Empreses Culturals
ICUB:	Institut de Cultura de Barcelona
ILC:	Institució de les Lletres Catalanes
IRL:	Institut Ramon Llull
JATA:	Japan Association of Travel Agents
JASSO:	Japan Students Service Organization
JETRO:	Japan External Trade Organization
JEUIPSTE:	Japan-EU Partnership in Innovation, Science and Technology
JNTO:	Oficina Nacional de Turisme Japonès
JSPS:	Japan Society for the Promotion of Science
JTB:	Japan Travel Bureau
MACBA:	Museu d'Art Contemporani de Barcelona
Prodeca:	Promotora d'Exportacions Agroalimentàries
SARU:	Servei d'Acompanyament al Reconeixement Universitari
SUR:	Secretaria d'Universitats i Recerca
TUFS:	Universitat d'Estudis Estrangers de Tòquio
UAB:	Universitat Autònoma de Barcelona
UOC:	Universitat Oberta de Catalunya
UPF:	Universitat Pompeu Fabra